

TIESAS SPRIEDUMS (virspalāta)

2008. gada 22. aprīlī*

Lieta C-408/04 P

par apelācijas sūdzību atbilstoši Tiesas Statūtu 56. pantam, ko 2004. gada 16. septembrī iesniedza

Eiropas Kopienu Komisija, ko pārstāv F. Kreišics [*V. Kreuzsitz*] un M. Nijārs [*M. Niejahr*], pārstāvji, kas norādīja adresi Luksemburgā,

apelācijas sūdzības iesniedzēja,

pārējiem lietas dalībniekiem esot šādiem:

Salzgitter AG, ko pārstāv J. Zēdemunds [*J. Sedemund*] un T. Libigs [*T. Lübbig*],
Rechtsanwälte,

prasītāja pirmajā instancē,

* Tiesvedības valoda — vācu.

Vācijas Federatīvā Republika, ko pārstāv M. Lumma [*M. Lumma*] un V. D. Plesings [*W.-D. Plesing*], kā arī K. Šulce-Bāra [*C. Schulze-Bahr*], pārstāvji,

persona, kas iestājusies lietā pirmajā instancē.

TIESA (virspalāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs V. Skouris [*V. Skouris*], palātu priekšsēdētāji K. V. A. Timmermanss [*C. W. A. Timmermans*], A. Ross [*A. Rosas*], K. Lēnartss [*K. Lenaerts*], A. Ticano [*A. Tizzano*] un L. Bejs Larsens [*L. Bay Larsen*], tiesneši H. N. Kunja Rodrigess [*J. N. Cunha Rodrigues*], R. Silva de Lapuerta [*R. Silva de Lapuerta*], M. Ilešičs [*M. Ilešič*], P. Linda [*P. Lindh*] un Ž. K. Bonišo [*J.-C. Bonichot*] (referents),

ģenerālvokāts Ī. Bots [*Y. Bot*],
sekretārs J. Svēdenborgs [*J. Swedenborg*], administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2007. gada 6. februāra tiesas sēdi,

noklausījusies ģenerālvokāta secinājumus 2007. gada 11. septembra tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Savā apelācijas sūdzībā Eiropas Kopienu Komisija lūdz atcelt Eiropas Kopienu Pirmās instances tiesas 2004. gada 1. jūlija spriedumu lietā T-308/00 *Salzgitter*/Komisija (Krājums, II-1933. lpp.; turpmāk tekstā — “pārsūdzētais spriedums”), ar kuru tā daļēji atcēla Komisijas 2000. gada 28. jūnija Lēmumu 2000/797/EOTK par valsts atbalstu, ko Vācija piešķirusi *Salzgitter AG*, *Preussag Stahl AG* un grupas meitas uzņēmumiem, kuri darbojas metalurģijas nozarē un tagad apvienoti ar nosaukumu *Salzgitter AG — Stahl und Technologie (SAG)* (OV L 323, 5. lpp.; turpmāk tekstā — “apstrīdētais lēmums”). *Salzgitter AG* (turpmāk tekstā — “*Salzgitter*”), iesniedzot pretapelācijas sūdzību, lūdz daļēji atcelt pārsūdzēto spriedumu.

Atbilstošās tiesību normas un fakti

- 2 Pārsūdzētā sprieduma 1.–5. punktā Pirmās instances tiesa atbilstošās tiesību normas izklāstījusi šādā veidā:

“1. EOTKL 4. pantā ir paredzēts:

“Turpmāk norādītais ir atceļams un ir aizliegts kā nesaderīgs ar ogļu un tērauda kopējo tirgu Kopienas robežās saskaņā ar šo Līgumu:

[..]

- c) valstu piešķirtas subsīdijas vai atbalsts vai valstu uzlikti īpaši maksājumi neatkarīgi no to formas.” [Neoficiāls tulkojums]

2. EOTKL 67. pantā ir noteikts:

“1. Ieinteresētā valdība ziņo Komisijai par visām dalībvalsts darbībām, kas var radīt konkurences izkropļojumus ogļu un tērauda rūpniecībā.

2. Ja šāda darbība, tai būtiski paplašinoties, izņemot ražošanas svārstības un ražošanas izmaksu starpību, var izraisīt nopietnu nestabilitāti, Komisija, apspriedusies ar Konsultatīvo komiteju un Padomi, var veikt šādus pasākumus:

- ja šis valsts darbība negatīvi iespaido ogļu un tērauda uzņēmumus, kas ir šīs valsts jurisdikcijā, Komisija var atļaut tiem piešķirt atbalstu; šī atbalsta apmērs, nosacījumi un ilgums ir nosakāms, vienojoties ar Komisiju [..];

- ja šis valsts darbība negatīvi iespaido ogļu un tērauda uzņēmumus, kas ir citu dalībvalstu jurisdikcijā, Komisija tai nosūta ieteikumus šīs negatīvās ietekmes novēršanai, iesakot tādus pasākumus, ko tā uzskata par vispiemērotākajiem šīs valsts ekonomiskai stabilitātei.

[..]”

3. EOTKL 95. panta pirmajā un otrajā daļā ir paredzēts:

“Šajā Līgumā neparedzētos gadījumos, kad Komisijas lēmums vai ieteikumi ir vajadzīgi, lai nodrošinātu kādu no 2., 3. un 4. pantā nospraustajiem Kopienas mērķiem ogļu un tērauda kopējā tirgus darbībā, un saskaņā ar 5. panta noteikumiem Komisija, saņēmusi Padomes piekrišanu, šo lēmumu vai ieteikumu pieņem vienprātīgi un apspriedusies ar Konsultatīvo komiteju.

Tas pats lēmums vai ieteikums, ko pieņem, ievērojot tādu pašu kārtību, nosaka iespējamus piemērojamus sodus.” [Neoficiāls tulkojums]

4. Lai apmierinātu metalurģijas nozares pārstrukturēšanas vajadzības, Komisija pamatojās uz EOTKL 95. panta noteikumiem, lai no 80. gadu sākuma izveidotu tādu Kopienas shēmu, kas ļautu piešķirt valsts atbalstu metalurģijas nozarē tikai stingri noteiktos gadījumos. Šī shēma tika vēlāk pielāgota, ņemot vērā saimnieciskās grūtības, ar kurām saskārās metalurģijas nozare. Šajā sakarā vēlāk pieņemtos lēmumus parasti apzīmē kā “kodeksus par atbalstu metalurģijai”.
5. 1996. gada 18. decembrī Komisija pieņēma Lēmumu Nr. 2496/96/EOTK, ar ko ievieš Kopienas noteikumus metalurģijas nozares atbalstam (OV L 338,

42. lpp.), ar kuru izveido Sesto kodeksu par atbalstu metalurģijai [(turpmāk tekstā — “Sestais kodekss par atbalstu metalurģijai”)]. Šo Lēmumu piemēroja no 1997. gada 1. janvāra līdz 2002. gada 22. jūlijam.”

- 3 Prāvas rašanās faktus Pirmās instances tiesa atgādināja pārsūdzētā sprieduma 6.–11. punktā šādā veidā:

“6. *Salzgitter* [..] ir grupa, kas darbojas metalurģijas nozarē un kas apvieno *Preussag Stahl AG* un citus šajā nozarē strādājošus uzņēmumus.

7. 1971. gada 5. augustā Vācijā tika pieņemts un apstiprināts *Zonenrandförderungsgesetz* (Vācijas likums, kura mērķis ir sniegt ieguldījumu tās zonas attīstībā, kas robežojas ar bijušo Vācijas Demokrātisko Republiku un bijušo Čehoslovākijas Republiku; turpmāk tekstā — “*ZRFG*”). Pēc likuma noteikumu izvērtēšanas EK līguma 92. panta (jaunajā redakcijā pēc grozījumiem — EKL 87. pants) un EK līguma 93. panta (jaunajā redakcijā pēc grozījumiem — EKL 88. pants) kontekstā Komisija ar [lēmumu] [(turpmāk tekstā — “1971. gada lēmums”)] atbalstīja šo likumu, ieskaitot arī tā vēlākos grozījumus. Attiecībā uz pēdējiem *ZRFG* grozījumiem Komisija atzina, ka tie veido valsts atbalstu, kas ir saderīgs ar EK līgumu (OV 1993, C 3, 3. lpp.). *ZRFG* izbeidza savu darbību 1995. gadā.

8. Kopš tā pirmsākumiem *ZRFG* 3. pantā bija paredzētas nodokļu atlaides speciālo amortizācijas atskaitījumu (*Sonderabschreibungen*) un ar nodokli neapliekamo uzkrājumu (*steuerfreie Rücklagen*) veidā attiecībā uz ieguldījumiem visos uzņēmumu nodibinājumos, kas atrodas pierobežas zonā ar bijušo Vācijas Demokrātisko Republiku un bijušo Čehoslovākijas Republiku [..]. Speciālo amortizācijas atskaitījumu būtība bija tāda, ka pirmajos gados, kad tika veikti ieguldījumi uzņēmumā, kā subsidētus ieguldījumus sabiedrības bilancē varēja ierakstīt lielāku amortizācijas atskaitījumu summu, nekā paredzēts vispārējās tiesību normās. Tas

nozīmēja, ka uzņēmuma ar nodokli apliekamā summa bija mazāka un līdz ar to pirmajos gados pēc ieguldījumu veikšanas tam bija vairāk likvīdu līdzekļu, tādējādi nodrošinot uzņēmumam naudas līdzekļu ietaupījumus. Līdzīgu priekšrocību uzņēmums baudīja ar nodokli neapliekamo uzkrājumu dēļ. Tomēr speciālos amortizācijas atskaitījumus un ar nodokli neapliekamos uzkrājumus nevarēja piemērot vienlaicīgi.

9. Ar 1999. gada 3. marta vēstuli Komisija — pēc tam, kad *Salzgitter* [...] grupas sabiedrības *Preussag Stahl AG* ikgadējās atskaitēs bija atklājusi, ka laika periodā no 1986. gada līdz 1995. gadam tai vairākkārt tika sniegts valsts atbalsts, pamatojoties uz *ZRFG* 3. pantu, — informēja Vācijas Federatīvo Republiku par savu lēmumu uzsākt procedūru, kas paredzēta Sestā kodeksa par atbalstu metalurģijai 6. panta 5. punktā, attiecībā uz Vācijas piešķirto atbalstu *Preussag Stahl AG* un citiem *Salzgitter* [...] grupas meitas uzņēmumiem, kas darbojas metalurģijas nozarē. Ar šo lēmumu, kas 1999. gada 24. aprīlī tika publicēts *Eiropas Kopienu Oficiālajā Vēstnesī* (OV C 113, 9. lpp.), Komisija aicināja ieinteresētās personas sniegt savus apsvērumus minētā atbalsta sakarā.

10. Ar 1999. gada 10. maija vēstuli administratīvās procedūras ietvaros Komisija saņēma Vācijas iestāžu komentārus, kā arī vienīgās trešās ieinteresētās personas, kas iestājās lietā, — *UK Steel Association* — apsvērumus, ko Komisija pārsūtīja Vācijas Federatīvajai Republikai.

11. 2000. gada 28. jūnijā Komisija pieņēma [apstrīdēto lēmumu]. Saskaņā ar šo lēmumu speciālie amortizācijas atskaitījumi un ar nodokli neapliekamie uzkrājumi, kas paredzēti *ZRFG* 3. pantā un kurus [*Salzgitter*] izmantoja, pamatojoties uz nodokļu bāzi, attiecīgi 484 miljonu un 367 miljonu Vācijas marku apmērā ir uzskatāmi par valsts atbalstu, kas nav saderīgs ar kopējo tirgu. Saskaņā ar [apstrīdētā] lēmuma 2. un 3. pantu Komisija piesprieda Vācijas Federatīvajai Republikai atgūt šo atbalstu no atbalsta saņēmējas, kā arī lūdza ziņot par konkrētiem pasākumiem atbalsta atgūšanai.”

Prasība Pirmās instances tiesā un pārsūdzētais spriedums

- 4 Ar prasības pieteikumu, kas Pirmās instances tiesas kancelejā iesniegts 2000. gada 21. septembrī, *Salzgitter* cēla prasību atcelt apstrīdēto lēmumu.

- 5 Ar 2001. gada 29. marta rīkojumu Vācijas Federatīvajai Republikai tika atļauts iestāties lietā *Salzgitter* prasījumu atbalstam.

- 6 Pārsūdzētajā spriedumā Pirmās instances tiesa uzskatīja, ka Komisija attiecībā uz *Salzgitter* piešķirto atbalstu bija pareizi piemērojusi EOTKL 4. panta c) punktu, nevis EOTKL 67. pantu.

- 7 Lai to secinātu, Pirmās instances tiesa pārsūdzētā sprieduma 111.–115. punktā it īpaši precizēja, ka EOTKL 4. panta c) punkts un EOTKL 67. pants attiecas uz divām dažādām jomām un EOTKL 67. pantu nepiemēro valsts atbalsta jomā, un nenoteiktība, kas bija saistīta ar tāda atbalsta tiesiskā regulējuma attīstību, kas nav saistīts ar ogļu un tērauda sektoru, nevarēja mainīt tā interpretāciju laikā, kad pakāpeniski tika pieņemti pirmie trīs kodeksi par atbalstu metalurģijai.

- 8 Pirmās instances tiesa turklāt kā nepamatotus noraidīja *Salzgitter* argumentus attiecībā uz to, ka Komisija bija kļūdaini interpretējusi valsts atbalsta jēdzienu un EOTKL 95. pantu, kā arī argumentu par apstrīdētā lēmuma nepamatošanu.

- 9 Pirmās instances tiesa tomēr uzskatīja, ka Komisija, nepārkāpjot tiesiskās drošības principu, nevarēja pieprasīt laika periodā no 1986. līdz 1995. gadam *Salzgitter* piešķirtā atbalsta atgūšanu, un atcēla apstrīdētā lēmuma 2. un 3. pantu attiecībā uz Vācijas Federatīvās Republikas pienākumu atgūt šajā lēmumā minēto valsts atbalstu.
- 10 Lai konstatētu tiesiskās drošības principa pārkāpumu, Pirmās instances tiesa pārsūdzētā sprieduma 174. punktā uzskatīja, ka Otrā un Trešā kodeksa par atbalstu metalurģijai pieņemšanas rezultātā izveidojusies situācija radīja nenoteiktību par 1971. gada lēmuma un pienākuma ziņot par *Salzgitter* piešķirto atbalstu pēc minētā Trešā kodeksa pieņemšanas saskaņā ar šī Trešā kodeksa 6. pantu piemērošanas jomu.
- 11 Pēc tam Pirmās instances tiesa pārsūdzētā sprieduma 179. punktā konstatēja, ka Komisijai bija zināms par *Salzgitter* saskaņā ar *ZRFG* piešķirto atbalstu, jo *Salzgitter* bija nosūtījusi savu darbības pārskatu un ikgadējās atskaites par 1987./1988. gadu.
- 12 Pārsūdzētā sprieduma 180. punktā Pirmās instances tiesa no tā secināja, ka nenoteiktība un neskaidrība, kā arī Komisijas ilgstošā klusēšana, zinot par *Salzgitter* saņemto atbalstu, tādējādi — pārkāpjot šai iestādei uzlikto pienākumu ievērot pienācīgu rūpību — ir novedusi pie divdomīgas situācijas, kas Komisijai bija jāizskaidro, pirms tā varēja sākt rīkoties, lai liktu atgūt jau piešķirto atbalstu. Līdz ar to Pirmās instances tiesa pārsūdzētā sprieduma 182. punktā uzskatīja, ka Komisija, nepārkāpjot tiesiskās drošības principu, nevarēja pieprasīt laika periodā no 1986. līdz 1995. gadam *Salzgitter* piešķirtā atbalsta atgūšanu.
- 13 Šādos apstākļos Pirmās instances tiesa uzskatīja par nelietderīgu lemt par apstrīdētajā lēmumā minētā atbalsta apmēra aprēķināšanu.

Lietas dalībnieku prasījumi

- 14 Ar savu apelācijas sūdzību Komisija lūdz Tiesu atcelt pārsūdzēto spriedumu, nosūtīt lietu atpakaļ Pirmās instances tiesai un piespriest *Salzgitter* atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.
- 15 *Salzgitter* prasa noraidīt apelācijas sūdzību un, iesniedzot pretapelācijas sūdzību, atcelt pārsūdzēto spriedumu tiktāl, ciktāl tās prasība tajā ir daļēji noraidīta, kā arī atcelt apstrīdētā lēmuma 1. pantu, kas par “valsts atbalstu” atzīst speciālos amortizācijas atskaitījumus un ar nodokli neapliekamos uzkrājumus, ko tā saņēma saskaņā ar *ZRFG*. Tāpat *Salzgitter* prasa piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus abās tiesvedības instancēs.
- 16 Vācijas Federatīvā Republika prasa noraidīt Komisijas apelācijas sūdzību, atcelt pārsūdzēto spriedumu tiktāl, ciktāl tajā ir daļēji noraidīta *Salzgitter* prasība, un atcelt apstrīdētā lēmuma 1. pantu.

Par pretapelācijas sūdzību

- 17 Ja Tiesa apmierinās *Salzgitter* iesniegto pretapelācijas sūdzību, nebūs jālemj par galveno apelācijas sūdzību, kurai būs zudis jebkāds priekšmets. Līdz ar to vispirms ir jāizvērtē pretapelācijas sūdzība.

Par pirmo pamatu

- 18 *Salzgitter* savā pirmajā izvirzītajā pamatā, kas iedalāms trīs daļās, norāda uz EOTKL 4. panta c) punkta un 67. panta pārkāpumu.

Par pirmā pamata pirmo daļu

— Lietas dalībnieku argumenti

- 19 Izvirzot pirmā pamata pirmo daļu, *Salzgitter* norāda, ka Pirmās instances tiesa pieļāva kļūdu tiesību piemērošanā, uzskatot, ka Komisija bija pareizi piemērojusi apstrīdētajā lēmumā minētajam atbalstam EOTKL 4. panta c) punktu, nevis EOTKL 67. pantu (1960. gada 10. maija spriedums apvienotajās lietās no 27/58 līdz 29/58 *Compagnie des hauts fourneaux et fonderies de Givors* u.c./Augstā iestāde, *Recueil*, 501., 523. lpp.; 1961. gada 23. februāra spriedums lietā 30/59 *De Gezamenlijke Steenkolenmijnen in Limburg*/Augstā iestāde, *Recueil*, 1., 47. lpp., un 2001. gada 20. septembra spriedums lietā C-390/98 *Banks*, *Recueil*, I-6117. lpp., 88. punkts).
- 20 *Salzgitter* uzskata, ka no 1969. gada 10. decembra sprieduma apvienotajās lietās 6/69 un 11/69 Komisija/Francija (*Recueil*, 523. lpp.) neizriet, ka līdz Pirmā kodeksa par atbalstu metalurģijai pieņemšanas ar EOTKL 4. panta c) punktu jau tika aizliegts atbalsts, kas nebija īpaši paredzēts ogļu un tērauda nozarē.
- 21 Vācijas valdība izvirza tādus pašus argumentus kā *Salzgitter*.

- 22 Vācijas valdība arī norāda, ka ar EOTK līgumu tika īstenota tikai daļēja integrācija, kas attiecās tikai uz ogļu un tērauda nozari.
- 23 Vācijas valdība uzsver, ka, ņemot vērā EKL 87. pantā ietvertā jēdziena “valsts atbalsts” plašo interpretāciju, kas ir attiecināma arī uz EOTKL 4. panta c) punktā minēto jēdzienu “atbalsts” (1998. gada 1. decembra spriedums lietā *C-200/97 Ecotrade, Recueil*, I-7907. lpp.), EOTKL 4. panta c) punkta piemērošana tādām atbalstam kā apstrīdētajā lēmumā minētais atņemtu EOTKL 67. pantam jebkādu lietderīgo iedarbību.
- 24 Tas, ka EOTKL 4. panta c) punkts netiek piemērots atbalstam, kas nav piešķirts tikai un vienīgi metalurģijas uzņēmumiem, nevājinātu Komisijas veikto valsts atbalsta kontroli, jo tam ir piemērojams EKL 87. un 88. pants, kā arī EOTKL 67. pants. Šī atbalsta aizliegšana prettiesiskā veidā ierobežotu EKL 87. panta 3. punkta a)–e) apakšpunktā paredzēto izņēmumu piemērošanas jomu.
- 25 Šī pati valdība norāda, ka EOTKL 4. panta c) punktā izmantoto vārdu “neatkarīgi no formas” mērķis ir nošķirt pašu valsts atbalsta jēdzienu no atbalsta piešķiršanas noteikumiem un tie neļauj paplašināt šī noteikuma piemērošanu attiecībā uz tādu atbalstu kā apstrīdētajā lēmumā minētais.
- 26 Vācijas valdība uzskata, ka iepriekš minētajā spriedumā lietā Komisija/Francija EOTKL 67. pants ir piemērots atbalstam, kas nav īpaši paredzēts ogļu un tērauda nozarē, ko ir apstiprinājis 1971. gada 6. jūlija spriedums lietā 59/70 *Nīderlande/Komisija (Recueil, 639. lpp.)* un iepriekš minētais spriedums lietā *Banks*.

- 27 Vācijas valdība apgalvo, ka Vācijas Federatīvā Republika ir izpildījusi savu paziņošanas pienākumu, paziņojot Komisijai par *ZRFG* saskaņā ar EKL 87. un 88. pantu, un uzsver, ka šai dalībvalstij nebija paziņošanas pienākuma saskaņā ar EOTKL 67. panta 1. punktu, jo *ZRFG* neradīja būtisku konkurences apstākļu izkropļojumu ogļu vai tērauda rūpniecībā šīs pēdējās minētās tiesību normas nozīmē.
- 28 Komisija savukārt uzskata, ka *Salzgitter* minētajā judikatūrā faktiski ir paredzēts, ka EOTKL 67. pants ir piemērojams nevis valsts atbalstam, bet vienīgi vispārējiem pasākumiem, kurus dalībvalstis var veikt to ekonomikas un sociālās politikas ietvaros, vai sektoriāliem pasākumiem, kuri īpaši neattiecas uz tērauda vai ogļu rūpniecību. Pēc Komisijas domām, EOTKL 4. panta c) punkts savukārt ir piemērojams atbalstam arī tad, ja tam ir vispārējs raksturs (cita starpā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *De Gezamenlijke Steenkolenmijnen in Limburg/Augstā iestāde*).
- 29 Komisija uzskata, ka Vācijas valdība kļūdaini interpretē judikatūru, jo tā nenosšķir vispārējos pasākumus no vispārēji piemērojama atbalsta, un Tiesa Vācijas valdības minētajos spriedumos nekad nav atsaukusies uz vispārējo atbalstu.
- 30 Komisija uzsver, ka, pat ja EOTKL 67. pants būtu piemērojams šajā lietā, Vācijas Federatīvā Republika nebija to informējusi saskaņā ar EOTKL 67. panta 1. punktu par savu nodomu metalurģijas nozares uzņēmumiem piemērot *ZRFG*, un šī dalībvalsts, pamatojoties uz šo tiesību normu, nevarēja atsaukties uz atļauju, pat netiešu, attiecībā uz apstrīdētajā lēmumā minēto atbalstu.

— Tiesas vērtējums

- 31 Vispirms ir jānorāda, ka, lai arī ar EOTKL 4. panta c) punktu ir aizliegts valsts atbalsts tērauda un ogļu nozarē strādājošajiem uzņēmumiem, nenoskaidrojot, vai runa ir par individuālu atbalstu vai saskaņā ar valsts atbalsta shēmu piešķirtu atbalstu, EOTKL 67. pants uz valsts atbalstu atsaucas tieši tikai saistībā ar aizsardzības pasākumiem, kurus Komisija saskaņā ar šī panta 2. punkta pirmo ievilkumu var atļaut par labu tērauda un ogļu nozarē strādājošajiem uzņēmumiem, ja tie cieš no neizdevīga konkurences stāvokļa sakarā ar vispārējās ekonomikas politikas pasākumiem.
- 32 No pastāvīgās judikatūras izriet, ka EOTKL 4. un 67. pants attiecas uz divām dažādām jomām; EOTKL 4. pants aizliedz atsevišķas dalībvalstu darbības jomā, kura ar EOTK līgumu ir nodota Kopienas kompetencē; EOTKL 67. panta mērķis ir novērst konkurences aizskārumu, ko dalībvalstu saglabāto pilnvaru izmantošana nevar nenodarīt (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Banks*, 88. punkts un tajā minētā judikatūra). Tiesa no tā secina, ka EOTKL 67. pants attiecas uz vispārējiem pasākumiem, kurus dalībvalstis var veikt to ekonomikas un sociālās politikas ietvaros, un dalībvalstu veiktajiem pasākumiem, kuri ir piemērojami citās nozarēs, nevis ogļu vai tērauda rūpniecībā un kuri minētajā rūpniecībā var būtiski izkropļot konkurences apstākļus (iepriekš minētais spriedums lietā *Banks*, 88. punkts).
- 33 Tiesa arī ir nolēmusi, ka EOTKL 67. pantā minētās darbības nevar būt tās darbības, kuras ar EOTKL 4. pantu ir atzītas par nesaderīgām ar ogļu un tērauda kopējo tirgu un ir atceļamas un aizliegtas neatkarīgi no to formas (iepriekš minētais spriedums lietā *De Gezamenlijke Steenkolenmijnen in Limburg*/Augstā iestāde, 44. lpp.). Tiesa cita starpā ir uzsvērusi, ka nav iespējams, ka EOTK līguma autori EOTKL 4. panta

c) punktā bija nolēmuši, ka dalībvalstu piešķirtās subsīdijas vai atbalsts neatkarīgi no to formas ir atceļams un aizliedzams, lai pēc tam EOTKL 67. pantā atzītu, ka šis atbalsts, pat ja to nebija atļāvusi Komisija, varēja tikt pieļauts, ievērojot Komisijas ieteiktos pasākumus, lai to samazinātu vai labotu tā sekas (iepriekš minētais spriedums lietā *De Gezamenlijke Steenkolenmijnen in Limburg*/Augstā iestāde, 43. lpp.).

34 Tiesa arī precizēja, ka EOTKL 67. panta 2. punkta pirmais ievilkums, kas, atkāpjoties no EOTKL 4. panta, ļauj piešķirt valsts atbalstu kā aizsardzības pasākumu EOTKL 80. pantā minētajiem uzņēmumiem, nenoskaidro atbalstu, kas ir īpaši paredzēts ogļu un tērauda nozarē, un atbalstu, kas ir piemērojams šai nozarei kā vispārēja pasākuma sekas (iepriekš minētais spriedums lietā *Komisija/Francija*, 43. punkts). Tiesa līdz ar to nolēma, ka eksportam noteiktā preferenciālā atkārtotas diskontēšanas likme ir atbalsts, kurš šajā lietā Komisijai bija jāatļauj saskaņā ar EOTKL 67. panta 2. punktu, jo tas attiecas uz nozari, kurai ir piemērojams EOTK līgums (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Komisija/Francija*, 44. punkts).

35 Visbeidzot, valsts atbalstam, kas ir piešķirts uzņēmumam, uz kuru ir attiecināms EOTK līgums, ir tādas pašas pret konkurenci vērstas sekas neatkarīgi no tā, vai runa ir par individuālu atbalstu vai atbalstu, kas ir piešķirts saskaņā ar valsts atbalsta shēmu, kura nav īpaši paredzēta ogļu un tērauda nozarē.

36 Ņemot vērā iepriekš minētos precizējumus, līdz ar to ir jāuzskata, ka EOTKL 4. panta c) punkts ir piemērojams valsts atbalstam, kas ir piešķirts metalurģijas un ogļrūpniecības uzņēmumiem saskaņā ar valsts atbalsta shēmu, kura nav īpaši paredzēta ogļu un tērauda nozarē.

37 Pretēji tam, ko ir apgalvojusi Vācijas valdība, šī interpretācija neaizskar EOTKL 67. panta lietderīgo iedarbību. Vispārējas politikas pasākumi var būtiski izkropļot konkurences apstākļus ogļu un tērauda rūpniecībā EOTKL 67. panta 1. punkta nozīmē, lai arī tie nav uzskatāmi par valsts atbalstu.

38 Šajā lietā nav šaubu, ka *Salzgitter* ir uzņēmums, uz kuru ir attiecināms EOTK ligums, un ka apstrīdētajā lēmumā minētais atbalsts nav aizsardzības pasākums, uz kuru ir attiecināms EOTKL 67. panta 2. punkta pirmais ievilkums.

39 No tā izriet, ka Pirmās instances tiesa nav pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, nolemjot, ka Komisija bija pareizi uzskatījusi, ka EOTKL 4. panta c) punkts, nevis EOTKL 67. pants bija piemērojams apstrīdētajā lēmumā minētajam atbalstam.

40 Līdz ar to pirmā pamata pirmā daļa nevar tikt atbalstīta un ir noraidāma.

Par pirmā pamata otro daļu

— Lietas dalībnieku argumenti

41 Pirmā pamata otrajā daļā *Salzgitter* uzskata, ka Pirmās instances tiesa pieļāva kļūdu tiesību piemērošanā, uzskatot, ka Komisija uz apstrīdētajā lēmumā minēto atbalstu

bija pareizi attiecinājusi EOTKL 4. panta c) punktu, nevis EOTKL 67. pantu, jo kodeksa par atbalstu metalurģijai ietvaros Komisijas kompetencē nebija paplašināt EOTKL 4. panta c) punkta piemērošanas jomu.

⁴² *Salzgitter* uzskata, ka EOTKL 95. panta 1. un 2. punkts nav pietiekams juridiskais pamats, lai mainītu EOTK līgumu, un bija jāievēro procedūra, kas minēta EOTKL 96. pantā — tā iepriekš spēkā esošajā redakcijā, vai vismaz EOTKL 95. panta trešajā un ceturtajā daļā paredzētā “nelielu grozījumu izdarīšanas Līgumā” procedūra (1959. gada 17. decembra atzinums 1/59, *Recueil*, 533. lpp.).

⁴³ Komisija norāda, ka EOTK līgums nav ticis grozīts, jo EOTKL 4. panta c) punkta teksts nav mainījies kopš 1952. gada 23. jūlija.

— Tiesas vērtējums

⁴⁴ Ņemot vērā sniegto atbildi uz pirmā pamata pirmo daļu, ir jāuzskata, ka tā otrā daļa nav pamatota tādu pašu motīvu dēļ, kuri tika izklāstīti attiecībā uz minēto pirmo daļu, un tādējādi tā ir noraidāma.

Par pirmā pamata trešo daļu

— Lietas dalībnieku argumenti

45 Pirmā pamata trešajā daļā *Salzgitter* apgalvo, ka pārsūdzētā sprieduma 112. un turpmākajos punktos Pirmās instances tiesa kļūdaini atspoguļoja Komisijas lēmumu pieņemšanas praksi. *Salzgitter* uzskata, ka tieši kopš EOTK līguma spēkā stāšanās brīža, nevis 70. gadu sākumā Komisija uzskatīja, ka EOTKL 4. panta c) punkts ir piemērojams vienīgi atbalstam, kas ir īpaši paredzēts ogļu un tērauda nozarē (šajā sakarā skat. EOTK Augstās iestādes 1963. gadā publicēto ziņojumu ar nosaukumu “EOTK līgums no 1952. līdz 1962. gadam”). *Salzgitter* arī norāda, ka Komisijai ir dažāda prakse jautājumā par EOTKL 4. panta c) punkta un 67. panta interpretāciju attiecībā uz ogļrūpniecības nozarē strādājošiem uzņēmumiem piešķirto atbalstu salīdzinājumā ar metalurģijas nozarē strādājošiem uzņēmumiem piešķirto atbalstu.

46 Komisija uzskata, ka tas fakts, ka pirms Trešā kodeksa par atbalstu metalurģijai pieņemšanas tai bija cits viedoklis, nav būtisks attiecībā uz *Salzgitter* piešķirto atbalstu, jo šis viedoklis nebija ierakstīts nevienā individuālā aktā, kurš varētu kļūt galīgs un nosūtīts šim uzņēmumam līdz 1986. gada 1. janvārim — datumam, kad spēkā stājas minētais Trešais kodekss.

— Tiesas vērtējums

47 Jākonstatē, ka Komisijas lēmuma pieņemšanas prakses analīze attiecībā uz uzņēmumiem, kuriem piemērojams EOTK līgums, piešķirto atbalstu nevar ietekmēt EOTKL 4. panta c) punkta un 67. panta interpretāciju, kas ir jāsniedz Pirmās instances tiesai.

48 Tādējādi pirmā pamata trešā daļa ir noraidāma kā neefektīva.

49 Līdz ar to pretapelācijas sūdzībā izvirzītais pirmais pamats ir pilnībā jānoraida.

Par otro pamatu

— Lietas dalībnieku argumenti

50 Izvirzot otro pamatu, *Salzgitter* norāda, ka Pirmās instances tiesa, noraidot pamatu par apstrīdētā lēmuma pamatojuma trūkumu, ir pārkāpusi EOTKL 5. panta ceturto ievilkumu un 15. panta pirmo daļu.

51 *Salzgitter* uzskata, ka Komisija nebija paskaidrojusi sava juridiskā viedokļa veidošanos jautājumā par EOTKL 4. panta c) punkta un 67. panta piemērošanas jomu, kā arī iemeslus, kādēļ tās vērtējums šajā lietā atšķīrās no tās lēmumu pieņemšanas prakses ogļrūpniecības nozarē vai līdzīgās lietās.

52 Vācijas valdība uzsver, ka Komisijas juridiskā viedokļa veidošanās jautājumā par EOTKL 4. panta c) punktu prasija detalizētāku apstrīdētā lēmuma pamatojumu.

53 Komisija norāda, ka tās prakse mainījās pēc Trešā kodeksa par atbalstu metalurģijai pieņemšanas un tajā par šo prakses maiņu ir sniegts pietiekams pamatojums. Tā it īpaši atsaucas uz šī Trešā kodeksa motīvu daļas I punkta trešo un ceturto daļu. Komisija nepiekrīt, ka pastāv īpašs pienākums norādīt pamatojumu, un uzskata, ka tās pienākums sniegt informāciju šajā jomā ir minēts vienīgi EOTKL 95. panta pirmajā daļā un 15. panta trešajā daļā.

— Tiesas vērtējums

54 *Salzgitter* uzskata, ka Pirmās instances tiesa, uzskatot, ka pamats par pamatojuma nenorādīšanu apstrīdētajā lēmumā nebija pamatots un bija noraidāms, ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā.

55 Runa ir par tiesību jautājumu, kas ir pakļauts pārbaudei Tiesā apelācijas ietvaros (1997. gada 20. februāra spriedums lietā C-166/95 P Komisija/*Daffix*, *Recueil*, I-983. lpp.).

56 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru par EKL 253. pantu, kas var tikt attiecināta arī uz EOTKL 15. pantu, nelabvēlīgajā aktā norādītais pamatojums ir jāpielāgo attiecīgā akta veidam, tam ir skaidri un nepārprotami jāizklāsta tās iestādes pamatojums, kura pieņēmusi apstrīdēto aktu, lai ļautu ieinteresētajām personām iepazīties ar pieņemtā pasākuma pamatojumu un Tiesai — veikt savas kontroles funkcijas. Netiek prasīts pamatojumā norādīt visas attiecīgās faktu un tiesību detaļas, jo tas, vai akta

pamatojums atbilst EKL 253. panta prasībām, jāvērtē ne tikai saistībā ar tā tekstu, bet arī ar tā kontekstu, kā arī ar attiecīgo jautājumu regulējošo tiesību aktu kopumu (skat. 2004. gada 15. jūlija spriedumu lietā C-501/00 Spānija/Komisija, Krājums, I-6717. lpp., 73. punkts un tajā minētā judikatūra).

57 Pārsūdzētā sprieduma 184. punktā Pirmās instances tiesa uzskatīja, ka tiesas veiktais izvērtējums pirmo trīs pamatu ietvaros, uz kuriem atsaucas *Salzgitter*, pietiekami apliecina pienākuma norādīt pamatojumu izpildi apstrīdētajā lēmumā.

58 Apstrīdētā lēmuma 66. punktā skaidri un nepārprotami ir precizēta analīze, saskaņā ar kuru Komisija pamato EOTKL 4. panta c) punkta piemērošanu attiecīgajam atbalstam. Šī lēmuma 67.–76. un 126.–133. punktā Komisija turklāt detalizēti izklāsta īpašus noteikumus, kuri paredzēti kopš 1986. gada spēkā esošajos kodeksos par atbalstu metalurģijai.

59 Līdz ar to Pirmās instances tiesa, uzskatot, ka apstrīdētajā lēmumā bija ievērots pienākums norādīt pamatojumu, nav pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā.

60 Tādējādi otrais pretapelācijas sūdzībā izvirzītais pamats par pamatojuma neesamību apstrīdētajā lēmumā ir nepamatots un ir noraidāms.

61 Tādēļ pretapelācijas sūdzība ir jānoraida.

Par galveno apelācijas sūdzību

- 62 Izvirzot pirmo pamatu, kas ir iedalīts sešās daļās, Komisija norāda uz EOTKL 4. panta c) punkta, kā arī Trešā, Ceturtā un Sestā kodeksa par atbalstu metalurģijai pārkāpumu. Izvirzot otro pamatu, tā atsaucas uz savu tiesību uz aizstāvību pārkāpumu.

Par otro pamatu

— Lietas dalībnieku argumenti

- 63 Izvirzot otro pamatu, kas ir izvērtējams vispirms, jo ar to tiek apstrīdēta pārsūdzētā sprieduma spēkā esamība, Komisija norāda, ka Pirmās instances tiesa, uzskatot, ka pakāpeniska pirmo trīs kodeksu par atbalstu metalurģijai pieņemšana bija radījusi pārprotamu juridisko situāciju, un nedodot Komisijai iespēju iesniegt savus argumentus par šo jautājumu, ir pārkāpusi tiesības uz aizstāvību.
- 64 Komisija uzsver, ka jautājumi, kurus tai uzdeva Pirmās instances tiesa 2003. gada 28. jūlija vēstulē, neliecināja, ka šāda juridiskā nenoteiktība varētu tikt tai pārņemta.
- 65 *Salzgitter* norāda, ka juridiskā nenoteiktība, ko radīja pakāpeniska pirmo trīs kodeksu par atbalstu metalurģijai pieņemšana, bija minēta *Salzgitter* prasības pieteikuma 114. punktā un Komisijai līdz ar to bija iespēja par šo jautājumu iesniegt savus argumentus.

⁶⁶ *Salzgitter* arī apgalvo, ka Pirmās instances tiesa nav pārkāpusi sacikstes principu, jo tā pamatojās uz faktiem, kurus *Salzgitter* bija sniegusi savos apsvērumos un kuru mērķis bija pierādīt tiesiskās drošības principa pārkāpumu (2005. gada 14. aprīļa spriedums lietā C-110/03 Beļģija/Komisija, Krājums, I-2801. lpp., 27. punkts).

— Tiesas vērtējums

⁶⁷ Šajā lietā no lietas materiāliem un it īpaši no atbildēm uz Pirmās instances tiesas rakstveidā uzdotajiem jautājumiem tās 2003. gada 28. jūlija vēstulē izriet, ka Komisijai bija iespēja precizēt, kā, pakāpeniski pieņemot pirmos trīs kodeksus par atbalstu metalurģijai, veidojās tiesiskais regulējums, kas bija piemērojams tērauda nozarē strādājošajiem uzņēmumiem saskaņā ar vispārīgo regulējumu piešķirtajam atbalstam, un izteikties par lēmuma par atļaušanu, kas pieņemts saskaņā ar EKL 88. pantu, juridisko piemērošanas jomu EOTK līguma ietvaros. Komisija šajā sakarā arī precizēja, ka Trešā kodeksa par atbalstu metalurģijai 6. pantā ir paredzēts pienākums paziņot par *Salzgitter* piešķirto atbalstu saskaņā ar *ZRFG*.

⁶⁸ Šādos apstākļos Komisijas apgalvojums par to, ka Pirmās instances tiesa tai nebija devusi iespēju apspriest šo jautājumu, ir noraidāms.

⁶⁹ Līdz ar to Komisijas otrais pamats ir jānoraida kā nepamatots.

Par pirmo pamatu

- 70 Izvirzot pirmo pamatu, Komisija apstrīd Pirmās instances tiesas vērtējumu par tiesiskās drošības principa pārkāpumu, raugoties no diviem skatupunktiem. Pirmkārt, Komisija uzskata, ka attiecīgajam atbalstam piemērojamie noteikumi bija absolūti skaidri un, otrkārt, tā nebija novēloti reaģējusi attiecībā uz šo atbalstu. No tā izriet, ka Pirmās instances tiesas vērtējumā kopumā, lai daļēji atceltu apstrīdēto lēmumu, ar kuru uzliek pienākumu atgūt minēto atbalstu, ir pieļauta kļūda tiesību piemērošanā.
- 71 Komisija arī uzskata, ka Pirmās instances tiesa, apgalvojot, ka atbalsta saņēmējs var atsaukties uz tiesiskās drošības principa pārkāpumu, ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā.

Attiecīgajam atbalstam piemērojamā tiesiskā regulējuma nepārprotamība

— Lietas dalībnieku argumenti

- 72 Komisija uzskata, ka Pirmās instances tiesa, uzskatot, ka juridiskā situācija, kas radās, vienlaicīgi piemērojot EOTK līgumu, EK līgumu un dažādus kodeksus par atbalstu metalurģijai, bija neskaidra un pārprotama, ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā.
- 73 Komisija vispirms apstrīd Pirmās instances tiesas vērtējumu, saskaņā ar kuru Otrā un Trešā kodeksa par atbalstu metalurģijai pieņemšana ir saprotama kā Komisijas atļaujas, kas ir dota 1971. gada lēmumā *ZRFG* atbalstam, atcelšana.

- 74 Komisija uzskata, ka atļauja, kas ir ietverta šajā lēmumā, kurš ir pieņemts, pamatojoties uz EEK līgumu, nevarēja radīt sekas EOTK līguma ietvaros un *ZRFG* paredzētais atbalsts metalurģijas nozarē strādājošajiem uzņēmumiem līdz Pirmā kodeksa par atbalstu metalurģijai publicēšanai bija aizliegts (iepriekš minētais spriedums lietā Komisija/Francijs, 41.–44. punkts). Tā uzskata, ka ar 1971. gada lēmumu piešķirtā atļauja un turpmākās atļaujas bija atzītas par piemērojamām metalurģijas nozarē strādājošajiem uzņēmumiem tikai saskaņā ar šo kodeksu un ka šī vispārīgā, uz laiku piešķirtā atļauja izbeidzās 1981. gada 31. decembrī — datumā, kad minētais kodekss zaudēja savu spēku (šajā sakarā skat. 2002. gada 24. septembra spriedumu apvienotajās lietās C-74/00 P un C-75/00 P *Falck un Acciaierie di Bolzano*/Komisija, *Recueil*, I-7869. lpp., 115. un 116. punkts).
- 75 Komisija arī norāda, ka EOTKL 67. pants nav piemērojams valsts atbalstam un EOTKL 4. panta c) punkts aizliedz atbalstu “neatkarīgi no to formas”. Komisija arī uzskata, ka Vācijas Federatīvā Republika nav to informējusi par *Salzgitter* piešķirto atbalstu un ka šī dalībvalsts līdz ar to nevar apgalvot, ka Komisija to ir atļāvusi, pamatojoties uz EOTKL 67. pantu.
- 76 Turpinājumā Komisija apstrīd Pirmās instances tiesas vērtējumu, saskaņā ar kuru Otrā un Trešā kodeksa par atbalstu metalurģijai pieņemšana radīja lielāku neskaidrību sakarā ar nenoteiktību par minētā Trešā kodeksa 6. panta, kurā ir paredzēts pienākums paziņot par valsts atbalstu, piemērošanu atbalstam, kas ir piešķirts metalurģijas nozarē strādājošajiem uzņēmumiem saskaņā ar *ZRFG*, jo šai atbalsta shēmai jau bija izsniegta atļauja EK līguma ietvaros.
- 77 Komisija uzskata, ka Trešā kodeksa par atbalstu metalurģijai 6. pantā nepārprotamā veidā ir paredzēts pienākums paziņot par atbalsta shēmām, kuras Komisija jau ir atļāvusi saskaņā ar EK līgumu, lai tās piemērotu metalurģijas nozarē strādājošiem uzņēmumiem, un ka jauno atbalstu un pastāvošo atbalstu nošķiršana nav būtiska EOTK līguma ietvaros, kurā ir paredzēts nekavējoties un bez izņēmuma atcelt jebkādu valsts atbalstu.

- 78 *Salzgitter* uzskata, ka Pirmās instances tiesa nav pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā un ka Komisijai vai nu Otrajā un Trešajā kodeksā par atbalstu metalurģijai, vai jebkādā citā paziņojumā bija jāpaziņo par to, ka tā ir mainījusi savu EOTKL 4. panta c) punkta interpretāciju (2004. gada 29. aprīļa spriedums lietā C-181/02 P Komisija/*Kvaerner Warnow Werft, Recueil*, I-5703. lpp., 41. punkts). *Salzgitter* it īpaši norāda, ka tas, ka Komisija vairākkārtēji atļāva *ZRFG*, pamatojoties uz EK līgumu, radīja tiesisko palāvību par šī tiesiskā regulējuma tiesiskumu.
- 79 *Salzgitter* uzskata, ka EOTKL 4. panta c) punkts nav piemērojams dalībvalstu veiktajiem vispārīgajiem pasākumiem attiecībā uz visām ekonomikas nozarēm, kā, piemēram, *ZRFG*, ko Komisija bija apstiprinājusi Pirmā un Otrā kodeksa par atbalstu metalurģijai pirmajā apsvērumā. *Salzgitter* uzskata, ka Komisija ar atpakaļejošu spēku piemēroja EOTKL 4. panta c) punktu, kas ir pretrunā Kopienas tiesībām tādējādi, ka tas kavē tās pieņemtos lēmumus ilglaicīgu ieguldījumu jomā (šajā sakarā skat. iepriekš minēto spriedumu apvienotajās lietās *Falck* un *Acciaierie di Bolzano*/Komisija, 119. punkts), un ka Komisijas lēmumu pieņemšanas prakse akmeņogļu nozarē, saskaņā ar kuru EOTKL 67. pants tika piemērots minētajai nozarei piešķirtajam vispārējam atbalstam, apstiprina šo vērtējumu.
- 80 *Salzgitter* pretēji tam, ko uzskata Komisija, norāda, ka Trešā kodeksa par atbalstu metalurģijai 6. pants neļauj noteikt, vai *ZRFG* paredzēto noteikumu nodokļu jomā piemērošana metalurģijas nozarē strādājošiem uzņēmumiem būtu jāpaziņo saskaņā ar EOTK līgumu, lai gan ir iepriekš Komisijas piešķirta atļauja *ZRFG* kā atbalsta shēmai EK līguma ietvaros.
- 81 *Salzgitter* uzsver, ka *ZRFG* piemērošana metalurģijas nozarē strādājošiem uzņēmumiem katrā ziņā nav “projekts” “ar mērķi piešķirt vai grozīt atbalstu” šī panta nozīmē, jo *ZRFG* paredzētais atbalsts pierobežas reģioniem bija piešķirts labu laiku pirms Trešā kodeksa par atbalstu metalurģijai stāšanās spēkā.

82 *Salzgitter* arī uzsver, ka Trešā kodeksa par atbalstu metalurģijai 6. pants nav piemērojams atbalstam, kas ir piešķirts, ieviešot *ZRFG*, jo šis atbalsts, kurš bija piešķirts saskaņā ar atļautu atbalsta shēmu, bija pastāvošs atbalsts (1994. gada 5. oktobra spriedums lietā C-47/91 Itālija/Komisija, *Recueil*, I-4635. lpp.).

83 *Salzgitter* uzskata, ka Vācijas Federatīvā Republika, 1971. gadā paziņojot par *ZRFG* Komisijai EEK līguma ietvaros, jebkurā gadījumā darīja to zināmu Komisijai saskaņā ar EOTKL 67. pantu un ka Komisija, atļaujot saskaņā ar EK līgumu paziņotos nodokļu pasākumus, netieši bija atzinusi, ka attiecīgais pasākums neradīja nekādu "būtisku konkurences apstākļu izkropļojumu" ogļu un tērauda rūpniecībā EOTKL 67. panta 1. punkta nozīmē.

84 Vācijas valdība būtībā atbalsta to pašu argumentāciju, kādu sniedz *Salzgitter*.

— Tiesas vērtējums

85 Vispirms ir jāatgādina, kā tas ir nolemts šī sprieduma 39. punktā, ka Pirmās instances tiesa, uzskatot, ka uz apstrīdētajā lēmumā minēto atbalstu ir attiecināms EOTKL 4. panta c) punktā paredzētais aizliegums, nav pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā.

86 Līdz ar to Vācijas Federatīvā Republika nevar atsaukties uz Komisijas it kā netiešā veidā attiecībā uz šo atbalstu izsniegtu atļauju, pamatojoties uz EOTKL 67. pantu.

- 87 Attiecībā uz Pirmās instances tiesas argumentāciju, saskaņā ar kuru Komisija, sākot no Otrā un Trešā kodeksa par atbalstu metalurģijai, atcēla 1971. gada lēmumu necelt iebildumus pret *ZRFG* piemērošanu, kas radīja nenoteiktību par tā juridisko režīmu, ir jāatgādina, ka EKL 305. panta 1. punktā ir paredzēts, ka “[..] [EK] līgums neietekmē [EOTK] līgumu, jo īpaši attiecībā uz dalībvalstu tiesībām un pienākumiem, minētās Kopienas iestāžu pilnvarām un tajā Līgumā ietvertos noteikumus par ogļu un tērauda kopēja tirgus darbību”.
- 88 No tā izriet, ka EK līgums un EOTK līgums ir autonomi un ka EK līgums, kā arī atvasinātās tiesības, kuras ir radītas, pamatojoties uz EK līgumu, nevar ietekmēt EOTK līguma piemērošanas jomu (šajā sakarā skat. 1982. gada 6. jūlija spriedumu apvienotajās lietās no 188/80 līdz 190/80 Francija u.c./Komisija, *Recueil*, 2545. lpp., 31. punkts). EK līguma noteikumi ir piemērojami vienīgi pakārtotā veidā, ja EOTK līgumā nav paredzēts īpašs regulējums (cita starpā skat. 1987. gada 15. decembra spriedumu lietā 328/85 *Deutsche Babcock*, *Recueil*, 5119. lpp., 6.–14. punkts).
- 89 Līdz ar to Komisija, Trešā kodeksa par atbalstu metalurģijai 1. pantā aizliedzot gan īpaši tēraudrūpniecības nozarē paredzēto atbalstu, gan minētajā nozarē īpaši neparedzētu atbalstu, nevarēja netiešā veidā atcelt 1971. gada lēmumu.
- 90 Runājot par Pirmās instances tiesas atzinumu, saskaņā ar kuru Otrā un Trešā kodeksa par atbalstu metalurģijai pieņemšana radīja neskaidrību sakarā ar nenoteiktību par to, vai turpmāka *ZRFG* piemērošana ir paziņojama kā “projekts” minētā Trešā kodeksa 6. panta nozīmē, vispirms ir jākonstatē, ka šajā pantā *expressis verbis* ir paredzēts pienākums informēt Komisiju par projektiem, kuru mērķis ir piemērot metalurģijas nozarei atbalsta shēmas, attiecībā uz kurām tā jau ir pieņēmusi lēmumu, pamatojoties uz EK līguma noteikumiem.

- 91 Turklāt atšķirībā no EK līguma EOTK līgums nenosšķir jaunus atbalstus un pastāvošus atbalstus, jo EOTKL 4. panta c) punktā ir aizliegts vienīgi atbalsts, kuru piešķir dalībvalstis neatkarīgi no to formas.
- 92 Tiesa ir arī lēmusi, ka atbalsta saderība ar kopējo tirgu, ievērojot kodeksu par atbalstu metalurģijai kontekstu, var tikt izvērtēta, ņemot vērā vienīgi noteikumus, kas ir spēkā datumā, kad tas faktiski tika piešķirts (iepriekš minētais spriedums apvienotajās lietās *Falck un Acciaierie di Bolzano*/Komisija, 117. punkts).
- 93 No tā izriet, kā to uzskata Komisija, ka Trešā kodeksa par atbalstu metalurģijai 6. pantā skaidri un nepārprotami bija paredzēts pienākums paziņot Komisijai par atbalstu, kas var tikt piešķirts *Salzgitter* saskaņā ar *ZRFG*, sākot no minētā kodeksa spēkā stāšanās brīža.
- 94 Līdz ar to Pirmās instances tiesa, nolemjot, pirmkārt, ka ar Trešā kodeksa par atbalstu metalurģijai pieņemšanu tika daļēji netiešā veidā atcelta *ZRFG* atļauja, kura izrietēja no 1971. gada lēmuma, un, otrkārt, ka šī kodeksa 6. pants neļāva skaidri noteikt, vai uz *ZRFG* piemērošanu pēc minētā kodeksa pieņemšanas bija attiecināts šajā pantā paredzētais pienākums paziņot par “projektiem”, pieļāva kļūdas tiesību piemērošanā.

Komisijas novēlotā reakcija

— Lietas dalībnieku argumenti

- 95 Komisija apstrīd, ka tai bija zināms par *ZRFG* piemērošanu *Salzgitter* pirms 1998. gada sākuma un ka tā līdz ar to reaģēja novēloti.

- 96 Komisija norāda, ka atbalstu saņēmēšajiem uzņēmumiem var būt tiesiskā paļāvība par atbalsta likumību tikai tad, ja tas ir ticis paziņots, un rūpīgs saimnieciskās darbības subjekts parasti var noteikt, vai ir ievērota šī procedūra (1997. gada 20. marta spriedums lietā *C-24/95 Alcan Deutschland, Recueil*, I-1591. lpp., 25. punkts). Turklāt Pirmās instances tiesas pieeja pārkāpj tiesisko drošību un atbalsta nelikumīga atbalsta saņēmējus.
- 97 *Salzgitter* un Vācijas valdība uzskata, ka situācija lietā, kurā tika pasludināts iepriekš minētais spriedums lietā *Alcan Deutschland*, ir citādāka, jo šeit runa nav par to, vai saimnieciskās darbības subjektam bija tiesības pilnībā atsaukties uz valsts iestādes izdotu aktu tiesiskumu, bet ir jānosaka, vai Komisija rīkojās savlaicīgi.

— Tiesas vērtējums

- 98 Lai atzītu, ka apstrīdētais lēmums attiecībā uz Vācijas Federatīvās Republikas pienākumu atgūt *Salzgitter* saņemto atbalstu ir daļēji atceļams, Pirmās instances tiesa papildus uzskatīja, ka Komisija bija informēta par šo atbalstu kopš 1988. gada beigām un ka, tā kā tā nereaģēja līdz 1998. gadam, tā, pieņemot šo lēmumu, ir pārkāpusi tiesiskās drošības principu.
- 99 Jāatzīst, ka pārsūdzētajā spriedumā minētā argumentācija jautājumā par tiesiskās drošības principa pārkāpumu ir kļūdaina un nav jālemj par jautājumu, vai Pirmās instances tiesa varēja pamatoti atzīt, ka Komisija bija informēta par attiecīgo atbalstu kopš 1988. gada beigām, ko apstrīd Komisija.

- 100 Taisnība, ka Tiesa ir lēmusi, ka pat tad, ja Kopienų likumdevējs nav noteicis noilguma termiņu, tiesiskās drošības pamatprasība nepieļauj to, ka Komisija bezgalīgi var atlikt savu pilnvaru izmantošanu (šajā sakarā skat. 1972. gada 14. jūlija spriedumu lietā 52/69 *Geigy/Komisija*, *Recueil*, 787. lpp., 21. punkts, kā arī attiecībā uz valsts atbalstu, uz kuru ir attiecināms EOTK līgums, iepriekš minēto spriedumu apvienotajās lietās *Falck un Acciaierie di Bolzano/Komisija*, 140. un 141. punkts).
- 101 Šajā sakarā ir jāatgādina, ka attiecībā uz valsts atbalstu, uz kuru ir attiecināms EK līgums, Padomes 1999. gada 22. marta Regulas (EK) Nr. 659/1999, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus EK līguma 93. panta piemērošanai (OV L 83, 1. lpp.), 10. panta 1. punktā ir paredzēts, ka, ja — neatkarīgi no informācijas avota — Komisijas rīcībā ir ziņas par varbūtēji nelikumīgu atbalstu, tā tūlīt izskata minēto informāciju.
- 102 Turklāt Regulas Nr. 659/1999 15. pantā ir paredzēts, ka nelikumīga atbalsta atgūšanu ierobežo desmit gadu noilguma termiņš, kas sākas dienā, kad šis atbalsts ir piešķirts. Kā minēts šīs regulas četrpadsmitajā apsvērumā, šis noilguma termiņš ir izveidots tiesiskās drošības nolūkā.
- 103 Lai arī ir taisnība, ka šie noteikumi kā tādi neietilpst EOTK līguma piemērošanas jomā, valsts atbalsta jomā tie ņem vērā tiesiskās drošības pamatprasību. No tā izriet, ka pat gadījumos, kad Kopienų likumdevējs nav tieši noteicis noilguma termiņu, Komisija nevar bezgalīgi atlikt savu pilnvaru izmantošanu.
- 104 Tomēr nevajadzētu aizmirst, ka paziņošana par valsts atbalstu ir galvenais elements Kopienų tiesību normās par šī atbalsta uzraudzību un ka atbalstu saņēmušajiem

uzņēmumiem nevar būt tiesiskā palāvība par atbalsta likumību, ja tas ir piešķirts, neievērojot šo procedūru (iepriekš minētais spriedums lietā *Alcan Deutschland*, 25. punkts).

105 Turklāt ir jāņem vērā, ka EOTK līgumā paredzētā regulējuma attiecībā uz valsts atbalstu īpaši striktais raksturs atšķir to no EK līgumā minētā valsts atbalsta regulējuma (šajā sakarā skat. iepriekš minēto spriedumu apvienotajās lietās *Falck un Acciaierie di Bolzano*, 101. un 102. punkts).

106 No tā izriet, ka, ja atbalsts ir piešķirts saskaņā ar EOTK līgumu, bet nav paziņots, Komisijas kavēšanās īstenot savas uzraudzības pilnvaras un uzlikt pienākumu atgūt šo atbalstu nenozīmē, ka lēmums par atgūšanu ir prettiesisks, izņemot ārkārtas gadījumus, kad Komisijas bezdarbība ir bijusi acīmredzama un kad acīmredzami ir pārkāpts tās pienākums ievērot pienācīgu rūpību.

107 Līdz ar to, lai arī Pirmās instances tiesa bija tiesīga nolemt, ka valsts atbalsta saņēmējs var atsaukties uz tiesiskās drošības principu, lai pamatotu savu prasību atcelt lēmumu, ar kuru uzlikts pienākums atgūt šo atbalstu, tā, nepārbaudot, vai, īstenojot savas uzraudzības pilnvaras, Komisijas bezdarbība bija acīmredzama un vai Komisija bija acīmredzami pārkāpusi savu pienākumu ievērot pienācīgu rūpību, kas ir vienīgie iemesli, kuru dēļ izņēmuma gadījumos var atzīt Komisijas lēmumu, ar kuru uzlikts pienākums atgūt saskaņā ar EOTK līgumu piešķirtu, bet nepaziņotu atbalstu, par prettiesisku, nepareizi piemēroja šo principu šajā tiesā ierosinātajā lietā.

108 No iepriekš minētā izriet, ka galvenā apelācijas sūdzība ir apmierināma un ir jāatceļ pārsūdzētais spriedums tiktāl, ciktāl tajā ir nolemts atcelt apstrīdētā lēmuma 2. un 3. pantu.

Par lietas nodošanu atpakaļ Pirmās instances tiesai

- 109 No šī sprieduma izriet, ka Pirmās instances tiesa pārsūdzētajā spriedumā bija pareizi nolēmusi, ka *Salzgitter* bija saņēmis nelikumīgu atbalstu saskaņā ar EOTK līgumu, bet šajā pārsūdzētajā spriedumā tomēr ir pieļauta kļūda tiesību piemērošanā, jo tajā ir nolemts daļēji atcelt apstrīdēto lēmumu, ar kuru uzlikts pienākums atgūt attiecīgo atbalstu.
- 110 Līdz ar to Pirmās instances tiesai, pirmkārt, ir jānolemj, vai, ņemot vērā šīs lietas apstākļus, Komisijas bezdarbība bija acīmredzama un Komisija bija acīmredzami pārkāpusi savu pienākumu ievērot pienācīgu rūpību, un, otrkārt, attiecīgā gadījumā jāizvērtē citi izvirzītie pamati, par kuriem tā pamatoti atteicās lemt, jo nolēma atcelt apstrīdētā lēmuma 2. un 3. pantu, un kuri attiecīgi bija par to, ka Komisija kļūdaini bija uzskatījusi atsevišķas investīcijas par tādām, uz kurām attiecās EOTK līgums, ka daļa no attiecīgā atbalsta bija jāuzskata par atbalstu vides aizsardzībai un ka izvēlētā noteicošā atlaides likme bija kļūdaina.
- 111 Šie atšķirīgie strīda aspekti prasa izvērtēt sarežģītus faktus, pamatojoties uz pierādījumiem, kuri nebija nedz izvērtēti Pirmās instances tiesā, nedz apspriesti Tiesā, no kā izriet, ka attiecībā uz šiem jautājumiem lieta nevar tikt izskatīta.
- 112 Līdz ar to lieta ir jānodod atpakaļ Pirmās instances tiesai.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (virspalāta) nospriež:

- 1) **pretapelācijas sūdzību noraidīt;**

- 2) **atcelt Eiropas Kopienu Pirmās instances tiesas 2004. gada 1. jūlija spriedumu lietā T-308/00 *Salzgitter*/Komisija tiktāl, ciktāl ar to tiek atcelts 2. un 3. pants Komisijas 2000. gada 28. jūnija Lēmumā 2000/797/EOTK par valsts atbalstu, ko Vācija piešķirusi *Salzgitter AG*, *Preussag Stahl AG* un grupas meitas uzņēmumiem, kuri darbojas metalurģijas nozarē un tagad apvienoti ar nosaukumu *Salzgitter AG — Stahl und Technologie (SAG)*, un tiktāl, ciktāl ar to tiek noteikta tiesāšanās izdevumu atlīdzināšanas kārtība;**

- 3) **nodot lietu atpakaļ Eiropas Kopienu Pirmās instances tiesai;**

- 4) **lēmuma par tiesāšanās izdevumiem pieņemšanu atlikt.**

[Paraksti]